

[Hartvig Frisch.]

var berettiget til at afvise det, skønt, som enhver i denne Sal ved, Radioledelsen selv havde henvendt sig til Redaktør Reventlow for at faa ham til at tale, saa var det paa det Tidspunkt umuligt at imødegaa denne Udtalelse af Ministeren, fordi Foredraget ikke var udkommet endnu. Nu har imidlertid siden den Tid Redaktør Reventlow udsendt en Pjece, hvori hele Foredraget er trykt; jeg kan altsaa gaa ud fra, at den højtærede Minister har kunnet sætte sig ind i, hvad Foredraget har indeholdt, og det har da Interesse for mig at høre, om Ministeren vil gentage sin Udtalelse fra den Gang, om han ogsaa efter at have sat sig ind i Foredragets Indhold, og hvad der altsaa her vilde være blevet budt de danske Lyttere, vil sige, at det var berettiget, at Programudvalget afviste dette Foredrags Udsendelse.

Dette er efter min Mening af meget stor principiel Betydning for hele Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade den Ledelse, som man maa have i den danske Radio, skal træffe sin Afgørelse af, hvad Lytterne maa faa at høre, og hvad de ikke maa faa at høre. Nu ved jeg vel, at Ministeren ved andre Lejligheder, hvor der har været Tale om, hvad der er blevet afvist af den danske Radio, har henvist til, at Radiofonien her i Landet er en Statsinstitution og derfor maa have ganske bestemte, hvad skal jeg kalde det, Forpligtelser, altsaa, at Censurkomiteen, kan jeg godt kalde den, Programudvalget, stadig maa holde sig for Øje, at det er en Statsinstitution, og bedømme de Ting, der udsendes, ud fra dette Synspunkt.

Jeg anser det imidlertid for meget vigtigt at faa slaaet principielt fast, at i dette, at Radiofonien er en Statsinstitution, kan der ikke indeholdes, at hvad der siges i Radioen, alene af den Grund skulde have ligesom en officios Karakter og paa nogen som helst Maade binde eller forpligte eller overhovedet kaste noget som helst Ansvar over paa den danske Stat. Man maa slaa principielt fast, at hele dette Forhold maa betragtes i Lighed med en Avis, og naar en Mand skriver en Artikel i en Avis under eget Navn, vil enhver forstaa, at det maa være denne Mand, der hæfter for Udtalelserne, og ingen vil overhovedet falde paa at lægge noget Ansvar paa andre end paa selve den navngivne Mand. Det er meget væsentligt, at man gør sig klart, at det for den danske Statsradiofoni forholder sig paa nøjagtig samme Maade.

I sin Tid, da der var Tale om Udsendelse af den borgerlige Konfirmation, benyttede

den højtærede Minister for offentlige Arbejder det Argument, at vi her i Landet har en Folkekirke, hvortil bl. a. hører en Institution, som hedder den kirkelige Konfirmation, og at Foreningen for borgerlig Konfirmation blandt sine Formaal havde efterhaanden at ophæve den kirkelige Konfirmation, og derfor, ræsonnerede Ministeren, maatte det være umuligt for den danske Statsradiofoni at udsende Taler fra den borgerlige Konfirmation, fordi man — det kunde man forstaa paa hele Argumenteringen — derigennem ligesom vilde nedbryde en af den danske Stats Institutioner.

Man har i denne Udtalelse af Ministeren — det var under Finanslovbehandlingen i 1927 — egentlig i en Nøddeskal hele Forvirringen og Fejlsynet med Hensyn til det, der udsendes gennem Radioen. Det kan nemlig kun forstaaes saaledes, at naar Radiofonien er en Statsinstitution, skal Staten altid ligesom hæfte eller garantere, staa inde for hvert Ord, der siges i Radiofonien, i Stedet for at det ganske selvfølgelige og naturlige Forhold dog maatte være, at naar det er navngivne Mænd, der taler, er det dem og ingen andre, der har Ansvar; hvis der fremsættes Injurier eller Ytringer, som paa den ene eller den anden Maade maatte stride mod visse Interesser eller mod Loven, saa er det dem, der har Ansvar for Ytringerne, og de kan aldrig paa nogen Maade binde den danske Stat.

Endvidere bemærkede den højtærede Minister for offentlige Arbejder i det Svar, han gav mig, at han meget vel kunde tænke sig, at der i Redaktør Reventlows Tale forekom Udtryk, som Programudvalget ikke kunde tiltræde og ikke kunde tage Ansvar for at udsende, da det, som han sagde, var en i høj Grad udenrigspolitisk Tale, der skulde holdes.

Jeg beder Dem tænke paa, hvad dette Udtryk „en udenrigspolitisk Tale“ vil sige. Ministeren kan jo ikke dermed tænke paa den Selvfølgelighed, at naar man henvender sig til en Mand og beder ham tale om Verdenssituationen paa 10-Aarsdagen for Vaabenstilstanden, saa maa han tale om udenrigspolitiske Forhold. Det er dog en saadan Selvfølgelighed og Banalitet, at det umuligt kan være det, den højtærede Minister har ment. Han maa aabenbart mene noget andet med dette Udtryk „en udenrigspolitisk Tale“, nemlig at det ligesom var en Tale af officios Karakter, som paa den ene eller den anden Maade skulde binde den danske Stat, saa man altsaa maatte ræsonnerer saaledes, at naar denne Tale skulde